

Gemeente Amsterdam

Gemeenteraad

Gemeenteblad

Schriftelijke vragen

R

Jaar	2018
Afdeling	1
Nummer	937
Datum indiening	21 juni 2018
Datum akkoord	college van b&w van 9 oktober 2018
Publicatiedatum	10 oktober 2018

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen van de leden Hammelburg en Grooten inzake de opvang van jongeren in gesloten instellingen.

Aan de gemeenteraad

Toelichting door vragenstellers:

Het NRC Handelsblad van 20 juni 2018¹ bericht over de steeds grotere aantallen jongeren die opgevangen worden in gesloten inrichtingen. Dit ondanks het streven van de overheid om hulp dicht bij huis te bieden. Kinderrechtenorganisaties Defence for Children en Unicef Nederland maken zich zorgen om het aantal kinderen in de gesloten jeugdhulp. Bij gesloten instellingen staat een hek om het gebouw en worden de vrijheden en privacy van kinderen beperkt. Enkele duizenden keren per jaar worden kinderen in de separeercel opgesloten, wat vaak als traumatisch wordt ervaren.

Een van de oorzaken voor de toenemende aantallen kinderen in gesloten instellingen waar naar gewezen wordt is dat er te lang lichte jeugdhulp wordt verleend door wijkteams aan kinderen met serieuze problemen. Hierdoor kunnen problemen snel toenemen en tot spoedopname leiden. Daarnaast is er voor alle soorten jeugdhulp een grotere vraag ontstaan.

Als oplossing draagt Defence for Children aan dat er nieuwe vormen van intensieve hulp moeten komen ter voorkoming van gesloten opname. Daarnaast is het volgens de organisatie nodig om het regime in gesloten instellingen te verzachten en vervolghulp na opname te verbeteren.

De fracties van D66 en GroenLinks delen de zorgen van kinderrechtenorganisaties. Wanneer vrijheden en privacy van kinderen ingeperkt worden wordt de kans op schade voor de ontwikkeling en de kans op trauma groter. Daarom zouden vragenstellers graag meer weten over de situatie in Amsterdam.

Gezien het vorenstaande hebben de leden Hammelburg en Grooten, respectievelijk namens de fracties van D66 en GroenLinks, op grond van artikel 45 van het Reglement van orde voor de raad van Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen aan het college van burgemeester en wethouders gesteld:

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/06/20/meer-jongeren-in-gesloten-instelling-waarom-a1607217>

1. Is het college bekend met hetgeen geschreven in het NRC Handelsblad op 20 juni 2018?

Reactie college:

Ja. Voor Amsterdam geldt echter niet dat het aantal kinderen in gesloten jeugdhulp is toegenomen. In de afgelopen 2 jaren is het aantal kinderen in gesloten jeugdhulp juist licht gedaald.

Het college erkent het belang om uithuisplaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen en dat geldt zeker voor plaatsingen in gesloten jeugdhulp. Tijdens de sessie op 7 juli 2018 in het Bimhuis, die werd georganiseerd naar aanleiding van de documentaire Alicia², heeft de wethouder Jeugd gesproken over de ambitie om een eind te maken aan het veelvuldig doorplaatsen van uithuisgeplaatste kinderen, juist omdat, zoals dit ook bij Alicia het geval was, dit zeer demotiverend kan werken.

De gemeente heeft deze ambitie, samen met de gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland en een groot aantal aanbieders, verwoord in een aanvraag voor het Transformatiefonds. Het Rijk bevordert de doorontwikkeling van de hulp voor kinderen en gezinnen door voor de komende 3 jaar middelen ter beschikking te stellen. In de aanvraag voor het Transformatiefonds is opgenomen met welke aanpak separaties in de opvang en JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp) voorzieningen niet meer nodig zijn en onder welke voorwaarden het aanbod (gesloten jeugdhulp) van de Koppeling (de instelling voor gesloten jeugdhulp in Amsterdam) vorm kan krijgen in kleinschalige groepen.

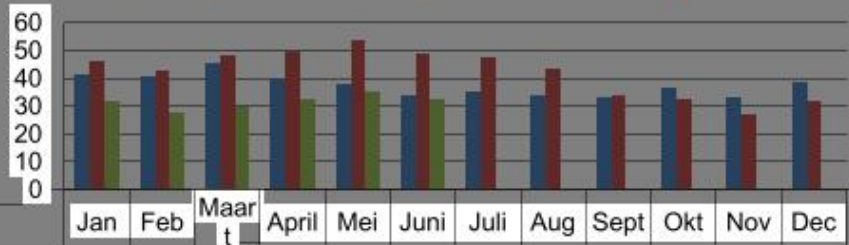
2. Hoeveel Amsterdamse kinderen werden afgelopen jaren opgenomen in een gesloten jeugdinrichting?

Reactie college:

In de tabellen hieronder is te zien hoeveel Amsterdamse kinderen van 2016 tot juni 2018 verbleven in een gesloten jeugdinrichting (de Koppeling of buiten-regionaal). Te zien is dat het aantal kinderen gemiddeld genomen licht daalt.

² De documentaire Alicia gaat over een meisje dat als éénjarige uit huis wordt geplaatst en via een pleeggezin op vijfjarige leeftijd terecht komt in een kindertehuis. Als ze negen is zit ze daar nog steeds, in afwachting van plaatsing bij een nieuw gezin. De documentaire laat zien wat dit met je doet om in een kindertehuis op te groeien. Wat het met je doet om jaar in jaar uit te hopen op een plek in een pleeggezin.

Bezetting verblijf Koppeling 2016 t/m juni 2018 (Amsterdam)

	Jan	Feb	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Oktober	Nov	Dec
2016	41,75	41,16	45,27	40,47	38,03	33,86	35,57	33,79	32,97	36,46	33,43	38,95
2017	46,19	42,93	48,36	49,8	53,78	49,28	47,76	43,33	34,22	32,58	27,09	31,62
2018	31,89	28,11	29,82	32,58	35,54	32,64	0	0	0	0	0	0

3. Welke oorzaak ziet het college voor de gestegen vraag naar verschillende soorten jeugdhulp?

Reactie college:

In de regio Amsterdam Amstelland zien wij geen gestegen vraag bij de gesloten jeugdhulp. Zie ook het antwoord bij vraag 2.

In Amsterdam is wel een toename te zien van het aantal kinderen in de specialistische jeugdhulp. Deze stijging is vooral te zien in jeugdhulp geboden aan kinderen met een beperking (de voormalig AWBZ-zorg) die zwaardere zorg nodig hebben en voorheen op grond van de Wet Langdurige Zorg werden opgevangen. Ook is een groei zichtbaar in het aantal persoonsgebonden budgetten (PGB), jeugdhulp in het speciaal onderwijs en het aantal meerderjarigen (18-23 jaar) dat gebruik maakt van de jeugdhulp.

Voor verdere informatie over de stijging van de jeugdhulp verwijst het college naar de Bestuursrapportage 2017 Jeugdinstel Amsterdam, pagina 14 tot en met 19. Deze rapportage is op 6 september 2018 besproken in de commissie ZJS. Ook heeft u van het college op 4 september jl. en op 20 september jl. een brief ontvangen waarin het aantal kinderen in de specialistische jeugdhulp aan de orde komt.

4. Wat zijn de verklaringen voor het opnemen van kinderen in gesloten inrichtingen in plaats van hen hulp in de omgeving te bieden?

Reactie college:

De problematiek van de kinderen die in een gesloten jeugdinrichting terecht komen is ernstig, zeer complex en deze kinderen verkeren in een onveilige situatie. Intensief specialistische ambulante inzet heeft dan meestal al plaatsgevonden.

Spirit is samen met ketenpartners en de gemeente een beweging gestart om alternatieven te ontwikkelen voor deze kinderen met zeer complexe problematiek.

Gezocht wordt naar nieuwe manieren om deze kinderen te helpen zonder hen in geslotenheid op te vangen. Wanneer geslotenheid echt noodzakelijk is wordt niet gewacht met behandeling en het betrekken van specialisten.

5. Welke vervolghulp ontvangen Amsterdamse kinderen die uit de gesloten jeugdhulp komen?

Reactie college:

De gevraagde informatie is geen onderdeel van de gegevens die de gemeente zelf registreert. Voor de beantwoording van deze vraag is vanuit de Koppeling de volgende informatie gegeven.

- Ongeveer de helft van de jongeren gaat terug naar huis (met ambulante hulp)
- iets meer dan een kwart stroomt door naar een vervolg woonvoorziening.
- Minder dan een kwart van de jongeren stroomt door naar begeleid/ zelfstandig wonen.
- In de afgelopen 2 jaar lijkt een verschuiving zichtbaar waarbij minder jongeren terug gaan naar huis en meer jongeren een vervolg woonvoorziening nodig hebben.

6. Is het college bereid in gesprek te gaan met het Rijk over passende hulp voor jongeren met serieuze problemen?

Reactie college:

Met de decentralisatie van de jeugdhulp is de gemeente primair verantwoordelijk geworden voor de jeugdhulp. Met het Rijk wordt gesproken voor zover zich inmiddels gewijzigde omstandigheden voordoen. Dat is bijvoorbeeld het geval voor wat betreft kinderen die voorheen via de Wet Langdurige Zorg (WLZ) werden geholpen. Steeds vaker wordt door het Centraal Indicatie Orgaan geoordeeld dat kinderen niet worden toegelaten tot zorg vanuit de WLZ, met als gevolg dat deze kinderen hulp vanuit de jeugdwet moeten ontvangen, waarvoor het Rijk bij de decentralisatie te weinig geld beschikbaar heeft gesteld.

Burgemeester en wethouders van Amsterdam

Femke Halsema, burgemeester

Wil Rutten, waarnemend secretaris

Type	Onderwerp	Toezegging	Indiener	Datum Ingediend	Einddatum	Port. houder	Portefeuille	Organisatie	Stand van zaken
	Kindteams Amsterdam (TA2018-000437)	sturings-mogelijkheden en met de nieuw op te richten stichting Ouder- en Kindteams afspraken te maken met betrekking tot outreachend werken. 2. Daarbij als doelstelling op te nemen om de hulp aan ouders en kinderen dichterbij te brengen en deze te blijven bereiken. 3. Erop toe te blijven zien dat Ouder- en Kindteams naast de vindplaats op school ook de wijk in gaan op zoek naar maatschappelijke partners, moeder- en vadergroepen, 'de markt op gaan', de moskee/kerk in om voor nieuwe groepen de afstand tot de Ouder- en Kindteams te verkleinen	Hammelburg, Mbarki, Grooten					onderwijs jeugd zorg	de opdracht voor het OKT verder uitgewerkt waarbij de prioriteiten worden vastgesteld en aandacht voor diversiteitsbeleid een plaats zal krijgen.
Motie	Oprichting stichting Ouder- en Kindteams Amsterdam - diversiteitsbeleid in de jeugdhulp (TA2018-000438)	1. Met het oog op de effectiviteit bij de oprichting van de stichting Ouder- en Kindteams nadruk te leggen op het ontwikkelen van een diversiteitsbeleid. 2. Bij het personeelsbeleid uit te gaan van een afspiegeling van de doelgroep en zodoende een diversiteitsgericht personeelsbeleid te voeren teneinde de effectiviteit van de stichting Ouder- en Kindteams te verhogen	Grooten, Mbarki, Hammelburg	27-6-2018	26-9-2018	Meliani	Jeugd(zorg)	Dienst rve onderwijs jeugd zorg	Laatste stand van zaken 20/9. In september wordt de opdracht voor het OKT verder uitgewerkt waarbij de prioriteiten worden vastgesteld en aandacht voor diversiteitsbeleid een plaats zal krijgen.
Schriftelijke vraag	Opvang van jongeren in gesloten instellingen (TA2018-000407)		Hammelburg, Grooten	21-6-2018	19-7-2018	Kukenheim	Jeugd (zorg)	Dienst rve onderwijs jeugd zorg	Laatste stand van zaken 20/9: de beantwoording van deze schriftelijke vraag wordt meegenomen met de beantwoording van de aanvullende vraag op dit onderwerp. Planning is om de beantwoording in de laatste week van

Gemaakt met gegevens uit Andreas